Сприяння зовнішньоекономічній діяльності в Німеччині: Роль закордонних представництв

Роберт Кірхнер/Рікардо Джуччі

Німецька консультативна група в Україні

Презентація для

Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Україна

Берлін/Київ, квітень 2011 р.

© German Advisory Group

Зміст

1. Вступ
2. Закордонні представництва
3. Роль посланників
4. Резюме
5. Контакт

© German Advisory Group

1. Вступ

- Німецька зовнішньоекономічна політика під егідою Федерального міністерства економіки і технологій (BMWi) підтримує і плекає інтереси німецьких підприємств за кордоном багатогранними інституціями та інструментами
- Інституційна структура системи сприяння зовнішньоекономічній діяльності слідує „моделі трьох опор“ (див. презентацію [PB/01/2011]: „Огляд німецької системи сприяння зовнішньоекономічній діяльності“):
  1. Закордонні представництва
  2. Закордонні торговельні палати (AHK)
  3. Germany Trade & Invest (gtai)
- У фокусі даної презентації знаходиться подальша інформація щодо першої опори, тобто ролі закордонних представництв

© German Advisory Group

2. Закордонні представництва

- Закордонна служба є одним із центральних суб'єктів зовнішньоекономічної політики Федерального уряду
- Функція: Представництво економічних інтересів Німеччини по відношенню до урядових установ за кордоном
- Мережа: Федеральне міністерство закордонних справ зі своїми понад 220 посольствами і консульствами
- Переваги:
  - Мандат на діяльність в рамках Федерального уряду, завдяки цьому велика політична вага
  - Висока політико-аналітична спроможність
- Зокрема, це важливо у тих країнах, в яких не представлені інші опори/ інституції зовнішньоекономічного сприяння (AHK/gtai)

© German Advisory Group

- Елементи:
  - Встановлення контактів завдяки дуже добрим зв’язкам та/або доступу до суб’єктів прийняття рішень із сфери політики та економіки у країні-господарі
  - Заходи (наприклад, посольські конференції, круглі столи, інформаційно-діалогові платформи)
  - Інформація про цікаві з економічної точки зору проекти (наприклад, інфраструктурні проекти, крупні заходи) та тендери у країні-господарі
  - Контакт з боку німецьких підприємств здійснюється або через центральний офіс у Німеччині, або безпосередньо через закордонні представництва

© German Advisory Group

Економічний відділ

- За конкретне здійснення заходів зовнішньоекономічного сприяння всередині посольства відповідає економічний відділ
- Члени економічних відділів – це дипломати, тобто співробітники системи Федерального міністерства закордонних справ, а також у деяких відібраних посольствах додатково представники („посланники“) інших відомств або державних інституцій, наприклад
  - Федерального міністерства економіки і технологій (BMWi)
  - Федерального міністерства продовольства, сільського господарства та захисту прав споживачів (BMELV)
  - Федерального міністерства фінансів (BMF)
  - інших відомств
  - Німецького Федерального банку
- Переваги посланників:
  - Використання специфічних знань фахових спеціалістів
  - Добрі зв’язки з відповідним міністерством (переплетення)

© German Advisory Group

3. Роль посланників

- Створення і зайняття посад:
  - Тісна координація між Міністерством закордонних справ і фаховим відомством, причому фахове відомство на практиці часто рушійна сила
  - Зайняття посади не завжди здійснюється за рахунок персоналу відомства, можливий також вільний конкурс
  - Крім того, регулярний обмін персоналом із головними спілками економіки (наприклад, Федеральним об'єднанням німецької промисловості - BDI) та приватними підприємствами
- Фінансування:
  - Дуже різноманітні моделі фінансування (історична зумовленість)
  - Прагнення до реформ у рамках „міжвідомчої угоди“
- Статус всередині посольської ієрархії:
  - Повна дисциплінарна та організаційна інтеграція у посольську ієрархію, жодних відмінностей зі співробітниками системи Міністерства закордонних справ
  - Звітування здійснюється нормальним службовим шляхом всередині посольства
- Кількісне значення:
  - Розміри відділів та кількість посланників варіюються в залежності від економічного значення країни-господаря та/або експортного ринку
  - Економічний відділ посольства в Парижі (важливий торговельний партнер має частку посланників на рівні понад 50% від персоналу

© German Advisory Group

Особливості німецької системи

- Відмінності в інституційній структурі системи зовнішньоекономічного сприяння порівняно з іншими країнами ЄС (наприклад, Австрією)
  - Німеччина: „модель трьох опор“, а саме закордонні представництва, закордонні торговельні палати (AHK) і Germany Trade & Invest (gtai)
  - Австрія: інтеграція перших двох опор у закордонні представництва
  - Конкретно: представники Економічної палати (еквівалентно до AHK в Німеччині) відряджаються до закордонних представництв
  - При цьому чисто комерційне доручення, тобто генерування торговельних угод
- Відмінності у структурі німецької економіки порівняно з іншими країнами ЄС (наприклад, Францією):
  - У німецькій експортній економіці сильне домінування малих та середніх підприємств, на відміну, наприклад, від Франції (там скоріше крупні підприємства)
  - В той час, як крупні підприємства мають меншу потребу в підтримці, малі та середні підприємства характеризуються порівняно високими інформаційними витратами / перешкодами для доступу до ринків, тобто, потребують підтримки
  - Тому в сенсі підтримки малих та середніх підприємств німецька система (включаючи закордонні представництва та їхні економічні відділи) має більш широке розгалудження
  - На відміну від цього Франція: концентрація на крупні підприємства, сильніша централізація на безпосередньому рівні посла

© German Advisory Group

4. Резюме

- Закордонні представництва відіграють важливу роль у німецькій системі зовнішньоекономічного сприяння
- Структура та розміри економічних відділів гнучко орієнтуються на економічне значення країни-господаря
- Співробітникам системи Міністерства закордонних справ подекуди надається підтримка з боку співробітників інших відомств
- Це забезпечує використання спеціальних знань та поліпшує інституційне переплетення в Німеччині

© German Advisory Group

5. Kontakt

Роберт Кірхнер
kirchner@berlin-economics.com

Німецька консультативна група в Україні
c/o BE Berlin Economics GmbH
Schillerstr. 59, D-10627 Berlin
Tel: +49 30 / 20 61 34 64 0
Fax: +49 30 / 20 61 34 64 9
E-mail: info@beratergruppe-ukraine.de
www.beratergruppe-ukraine.de

© German Advisory Group